

POETUL ȘI MAREA (4)

de Slavomir Almăjan

Și, ca de fiecare dată, în căutarea răspunsurilor și în formularea întrebărilor, mă voi întoarce din nou pe poteca Genesei până la Eden de unde voi încerca să reconstitui drumul lung și întortocheat, de la inima lui Dumnezeu la inima lui Adam și a Evei și apoi printre spinii și pălămilele lumii până la inima artstului... Trebuie să existe o cale!

Tot ce este taină originează dincolo de realmul nostru așa cum zâmbetul Giocondei vine din dincolo de pânza picturii. Și dacă e să privești cu toată sinceritatea, puține din cele ce ne înconjoară se dovedesc a nu fi taine... "Normalul" este doar o taină cu care suntem obișnuiți... Una din marile netaine este mintea omului prinsă în mrețele unei logici iluzorii. Ea dezbracă totul în procesul desvelirii esenței care, precum mirajul în pustie este mereu aproape de a fi atins și totuși niciodată atins. De fapt omul trece prin aventuri de neînchipuit în căutarea normalului tot așa cum cel ce se înneacă strigă după un pahar de apă. Omul devine victimă a unui fals simțământ de foame și de sete, în fața căruia adevărată hrană și adevărată apă sunt doar doar iluzii. Spun asta ca unul care a simțit durerea pierderii unor lucruri pe care nu le-am avut niciodată. Dacă vreți aceasta este tragedia omului prins în cângile propriei lui naturi...

Într-unul din articolele precedente vorbeam despre faptul că noi suntem locul prin care veșnicia, deci infinitul, intersectează spațiul nostru tridimensional, spuneam că peregrinarea noastră terestră este doar o întrerupere a veșniciei. Am folosit exemplul hiperspațiilor ca să subliniez realmul lui Dumnezeu, magnitudinea de neimaginat a existenței lui. Totuși, nici o paralelă, nici o ilustrație, nici o teorie, nici măcar cea mai înaltă imaginație nu vor putea cuprinde asta. Unii teoreticieni au încercat să "deseneze" hipercubul ca o existență cu patru dimensiuni... Și totuși mâna unui copil poate desena un cub care să cuprindă hipercubul... Concluzia? Noi nu vom putea să cuprindem nimic din ceea ce este deasupra realmului nostru.

Și totși, prin ceea ce Cuvântul ne spune noi, locuim dincolo de acest spațiu, noi suntem niște entități spirituale cu temporare experiențe umane, așa cum spunea cineva. Cortul acesta pământesc împreună cu întocmirile gândurilor condiționate de mediul terestru, mediul deasemeni contaminat de păcat, este doar o expresie, îndrăznesc să cred, a ceva cu mult mai grandios. Deaceea chipurile cioplite ale lucrurilor care sunt dincolo de noi sunt o răciune în ochii lui Dumnezeu. Eleucid taina sau mai bine zis capacitatea noastră de a accepta existența acesteia. Instituțiile sociale fundamentale sunt menite să fie o ilustrare a unei realități cerești menite să rămână întocmai așa cum au fost rânduite să fie. Există consecințe înfiorătoare, consecințe care nu pot fi nici măcar concepute de mintea umană, ale oricărei tendințe de a perverti ceea ce Dumnezeu a pus ca temelie a existenței noastre terestre. Nu este o teorie, nu este o nuanță doctrinară, este o realitate divină.

În ciuda netrebniciei mele, în ciuda limitelor mele, în ciuda deselor mele orbecăiri, această realitate este și rămâne adânc zidită în ființa mea, în miezul ei... Chiar și permanenta tensiune dintre natura umană și "omul nou" născut din Duhul lui Dumnezeu este o mărturie a realității divine de care vorbesc. Din când în când, sau poate chiar tot timpul există ceva din noi care tinde spre și uneori chiar atinge realitatea divină, cea de dincolo de colivia noastră tridimensională. Gândiți-vă la ceea ce nu poate fi explicat din punct de vedere material, ceva care nu este de natură materială și care totuși exercită o influență covârșitoare asupra mediului în care, prin trup, suntem parte. Iubirea, spre exemplu... Dumnezeu este iubirea! Iubirea, prin esența ei divină produce o perspectivă diametral pusă de perspectiva umană. Noi privim lumea în starea ei de continuă cădere și ne vrem afară din ea, strigăm după nădejdea binecuvântată a răpirii. Iubirea, la rândul ei privește aceeași lume, în aceeași stare de perpetuă cădere... Dar ce binecuvântată diferență! Ea, iubirea, ne duce în lume pentru a ne întinde brațele în semn de supremă îmbrățișare într-un act de supremă măreție, răstignirea... Ca o creatură nouă, văd ceea ce natura umană nu ne îngăduie. Eu ca și toți gei renăscuți prin Duhul lui Dumnezeu suntem meniți să fim ființele privirii de sus, ființe cu o perspectivă a existenței total diferită de cea a lumii...

Ca poet, deseori îmi opintesc mintea și inima înspre înțelegere mai adâncă a realității, și la fiecare încercare gândul mă duce la punctul de pornire, Edenul. Purțăm în noi un dor, deseori de

neexprimat prin cuvinte, un dor mistuitor după o patrie sau după un mod existență care nu are nimic de a face cu ceea ce simțurile noastre pot percepe. Suntem, fără îndoială, străini acestui mediu. Dacă privești cu sinceritate creația lui Dumnezeu, vei observa că tot ce te înconjoară, de la firul de iarbă la pom, de la cea mai mică viețuitoare și până la cea mai mare, de la viețuitoarele marilor la zburătoare, totul există fără efortul de a exista. Pestilor, apa le este mediul prielnic, păsările sunt la ele acasă fie în aer fie pe pământ, sălbăticiunile pădurilor sunt la ele acasă în pădurile lor... Omul este singura ființă de pe pământ care viețuiește într-un mediu care îi este total ostil. Îmbrăcămintea este lucrătura mâinilor lui, hrana îi este rod al sudorii, locuința îi este asemenea unei fortărețe, frigul îi este tot atât de ostil ca și arșița, hrana îi poate scurta zilele, apa îl poate susține dar și ucide, focul îi este cărja cea mai de preț și dușmanul cel mai de temut în același timp... Și totuși, omul este ființa care poate înnobila universul prin tânjirea lui după sublim. Poezia, muzica, pictura, sculptura, dansul...

Hmm... Aici încerc să mă simt acasă. Ce este arta? Care este menirea ei? Care este elementul ei primordial (???!!!). Da, arta este sursa unei perpetue înnobilări dar putem noi pricepe mecanismul ei? Poetul se pomenește deodată pe una din plajele lumii și dintr-o dată privirea lui se oprește asupra unei pietre și poezia se naște. Muzicianul poposește la umbra unui pom și urechea lui distinge un cîrpit și iată muzica... Pictorul adaugă un pic de altceva la culoare și iată capodopera, Michelangelo a adăugat ceva la mișcarea dăltii și iată statuia... Mă întreb deseori unde este firul roșu care străbate arta în general? Este în obiectul de artă sau în subiectul creatorului? Și dacă vom admite că există un astfel de fir sau, mă rog, element comun, ce este acesta și mai ales care este menirea lui? Putem să-l numim esență, dacă vreți... Dacă am descoperi firul roșu, elementul comun, esența, am ajunge cred la un nivel nou de revelare ci la un nivel nou de integrare cu tot ceea ce este mai presus de mediul nostru de existență.

Cred, și asta ar putea constitui o bază solidă pentru viitoarele meditații, că arta este pentru om mai mult decât o necesitate, ea este poate mijlocul cel mai puternic de autodefinire. Ea este puntea dintre a fost și va să fie, dintre aici și dincolo, dintre acum și apoi, dintre ceea ce este și ceea ce ar putea fi...

Și, ca de fiecare dată, în căutarea răspunsurilor și în formularea întrebărilor, mă voi întoarce din nou pe poteca Genesei până la Eden de unde voi încerca să reconstitui drumul lung și întortocheat, de la inima lui Dumnezeu la inima lui Adam și a Evei și apoi printre spinii și pălămidele lumii până la inima artistului... Trebuie să existe o cale!

(VA URMA)

Nr.183/Mar.07